

Мікро- та макроекономіка

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Реквізити навчальної дисципліни

Рівень вищої освіти	<i>Перший (бакалаврський)</i>
Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»
Спеціальність	281 «Публічне управління та адміністрування»
Освітня програма	Адміністративний менеджмент
Статус дисципліни	Нормативна
Форма навчання	заочна
Рік підготовки, семестр	I курс, весняний семестр
Обсяг дисципліни	5 кредитів ECTS Загальна кількість: 150 годин Лекційних занять: 8 годин Практичних занять: 4 годин Самостійна робота студентів: 138 годин
Семестровий контроль/ контрольні заходи	Екзамен / модульна контрольна робота / індивідуальне семестрове завдання у формі домашньої контрольної роботи
Розклад занять	https://schedule.kpi.ua/
Мова викладання	Українська
Інформація про керівника курсу / викладачів	Лектор: к.е.н., доцент, Костюнік Олена Валеріївна, o.kostiunik@iill.kpi.ua, Практичні/Семінарські: к.е.н., доцент, Костюнік Олена Валеріївна, o.kostiunik@iill.kpi.ua
Розміщення курсу	

Програма навчальної дисципліни

1. Опис навчальної дисципліни, її мета, предмет вивчення та результати навчання

Економічні процеси є фундаментальною складовою функціонування суспільства, оскільки вони визначають розподіл ресурсів, рівень добробуту населення та стійкість економічних систем. Вивчення дисципліни "Мікро- та макроекономіка" надає здобувачам вищої освіти знання і навички для розуміння та аналізу економічних явищ на рівні окремих господарських суб'єктів (мікроекономіка) та економіки в цілому (макроекономіка).

Дисципліна спрямована на формування базових уявлень про принципи економічної діяльності, моделі ринкових механізмів, державного регулювання, економічної політики та глобальних тенденцій. Вона допомагає здобувачам вищої освіти усвідомити взаємозв'язок між теоретичними знаннями і практичними аспектами їх застосування в умовах динамічного розвитку сучасної економіки

Метою вивчення дисципліни є формування теоретичних знань, умінь та практичних навичок у галузі мікро- та макроекономіки; набуття навичок застосування механізмів прийняття рішень окремими економічними суб'єктами (індивідами, домашніми господарствами, підприємствами, галузями народного господарства), тобто усіма господарчими агентами, які прагнуть досягти певної соціально-економічної цілі, шляхом використання обмежених ресурсів.

Предметом дисципліни є поведінка економічних суб'єктів; механізм прийняття рішень за обмежених ресурсів та альтернативних можливостей їх використання; ефективність функціонування національної економіки.

Викладання навчальної дисципліни орієнтоване на формування у здобувачів вищої освіти ряду компетентностей:

ЗК 01. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 02. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 05. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 06. Здатність працювати в команді.

ЗК 08. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 09. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 13. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів діяльності).

ФК 07. Здатність розробляти тактичні та оперативні плани управлінської діяльності.

ФК 10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

ФК 11. Здатність у складі робочої групи проводити прикладні дослідження в сфері публічного управління та адміністрування.

Вивчення дисципліни дозволить сформувати у здобувача вищої освіти наступні **програмні результати навчання:**

ПРН 01. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

ПРН 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.

ПРН 13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.

ПРН 16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.

2. Пререквізити та постреквізити дисципліни (місце в структурно-логічній схемі навчання за відповідною освітньою програмою)

Пререквізити. *Основи економіки.*

Постреквізити. *Цифрові технології в управління, Основи електронного урядування, Державний маркетинг.*

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки. Теорія граничної корисності та поведінки споживача

Тема 2. Аналіз поведінки споживача. Попит, пропозиція, їх взаємовідносини

Тема 3. Мікроекономічна модель підприємства. Витрати і результати виробництва

Тема 4. Теорія ринкових структур

Тема 5. Макроекономіка як наука. Основні макроекономічні показники. Національне рахівництво

Тема 6. Методи вимірювання ВВП

Тема 7. Споживання, заощадження, інвестиції

Тема 8. Інфляція. Безробіття та зайнятість

Тема 9. Фіскальна та монетарна політика держави.

4. Навчальні матеріали та ресурси

Базова література:

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка : підручник. Книга 1 / за ред. С. Панчишина, П. Островерха. Львів : Апріорі, 2020.
2. Макро- та мікроекономіка : навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Мащенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214 с.

3. Мікроекономіка : навч. посіб. / Н. М. Каменева, М. В. Косич, О. Ю. Александрова та ін. Харків : УкрДУЗТ, 2022. 305 с.
4. Мікроекономіка : підручник / за заг. ред. А. І. Ігнатюк. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 420 с.
5. Макаренко М. І., Семененко Т. О., Петрушенко Ю. М. Макроекономіка : підручник. 2-ге вид., перероб. Суми : Сумський державний університет, 2021. 307 с.
6. Тульчинська С. О., Солосіч С. О., Костюнік О. В. Макроекономіка: практикум : навч. пос. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 051 «Економіка» освітньо-професійних програм «Економіка і бізнес», «Економічна аналітика», «Міжнародна економіка» / КПІ ім. Ігоря Сікорського. Електронні текстові дані (1 файл: 1 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2024. 83 с.
7. Макроекономіка: Практикум : навч. посіб. для студ. спец. за спеціальностями 051 «Економіка», 073 «Менеджмент», 075 «Маркетинг» / КПІ ім. Ігоря Сікорського ; уклад. С. О. Тульчинська, Н. М. Покровська. Електронні текстові дані (1 файл: 4,5 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 154 с.
8. Задоя А. О., Петруня Ю.Є. Макроекономіка : навч. посіб. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 256 с.
9. Мікро- та макроекономіка: навчальний посібник для студентів освітнього ступеня бакалавр, галузей знань 07 Управління та адміністрування, 05 Соціальні та поведінкові науки спеціальностей 075 Маркетинг, 281 Публічне управління та адміністрування, освітні програми Промисловий маркетинг, Адміністративний менеджмент, Електронне урядування. / уклад. О. І. Андрусь. Електронні текстові дані (1 файл: 2,85 Мбайт). Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 325 с.

Додаткова література:

1. Статистична інформація / Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Законодавство України / Сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. URL: <http://rada.gov.ua>
3. Макроекономічні показники. Документи воєнного стану. НАБУ. URL: <https://nabu.ua/ua/makroekonomichni-pokazniki.html>.
4. Макроекономічні показники. Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/statistic/macro-indicators>.
5. Макроекономічний огляд та прогноз. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/makroogljad>.
6. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>.
7. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Міністерства економіки України. URL: www.me.gov.ua
9. Офіційний сайт Верховної ради України. URL: www.rada.gov.ua.

Відповідно до тем, що вивчаються на лекційних та практичних заняттях, здобувачі вищої освіти повинні ознайомитися з відповідними положенням законодавчих та нормативних документів.

Навчальний контент

5. Методика опанування навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Методи навчання і форми оцінювання

Викладання та опановування освітньої компоненти ґрунтується на ряді методів навчання:

основні методи навчання: лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді домашньої контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами;

загальні методи навчання: евристичного (запитального) — бесіда; та акроматичного (викладацького) — пояснення, розповідь, лекція, робота з підручником; проблемного викладу, інформаційно-рецептивний, проблемно-пошуковий;

спеціальні методи навчання: робота в малих групах, методи вирішення творчих завдань, аналітичні завдання, презентації, дискусія.

Опанування здобувачами вищої освіти дисципліни передбачає вивчення теоретичного матеріалу, що викладається на лекціях та матеріалу, що пропонується здобувачам вищої освіти для самостійної підготовки. Ознайомлення з новою темою передбачає короткий виклад теоретичних відомостей (нагадування студентам потрібної інформації з лекційного матеріалу, роз'яснення незрозумілих моментів тощо), розгляд особливостей кожного завдання, які супроводжуються поясненнями викладача. Під час вивчення матеріалу та при виконанні індивідуальних завдань застосовуються інформаційно-комунікаційні технології, що забезпечують проблемно-дослідницький характер процесу навчання та активізацію самостійної роботи студентів (електронні презентації до лекційних занять, використання аудіо-, відео-підтримки навчальних занять), доповнення традиційних навчальних занять засобами взаємодії на основі мережевих комунікаційних можливостей (інтернет-лекції, інтернет-семінари під час дистанційного навчання).

Засвоєння освітньої компоненти передбачає відповідні методи навчання та оцінювання, які забезпечать досягнення програмних результатів навчання:

Відповідність програмних результатів, методів навчання і форм оцінювання.

<i>Програмні результати навчання</i>	<i>Методи навчання</i>	<i>Форми оцінювання</i>
ПРН 01. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.	Лекції, практичні заняття, консультації, написання модульної контрольної роботи, індивідуальне завдання у вигляді домашньої контрольної роботи, робота з навчально-методичною літературою і інформаційними ресурсами. Загальні методи навчання: проблемного викладу, інтерактивний, проблемно-пошуковий. Спеціальні методи навчання: презентації, аналітична доповідь, дискусія, індивідуальні навчально-дослідницькі завдання	Рейтингова система оцінювання, яка передбачає накопичення балів за: практичні заняття, модульну контрольну роботу, домашню контрольну роботу. Підсумковий контроль - екзамен
ПРН 11. Уміти здійснювати пошук та узагальнення інформації, робити висновки і формулювати рекомендації в межах своєї компетенції.		
ПРН 13. Використовувати методи аналізу та оцінювання програм сталого розвитку.		
ПРН 16. Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності.		

Тематика та структурно-логічна побудова курсу

Навчальним планом передбачено проведення 8 годин лекцій та 4 годин практичних занять, модульний контроль.

№ п/п	Назва розділів, тем	Розподіл годин			Опис занять	Навчальна діяльність та оцінювання
		Л	ПЗ	СР		
1	Тема 1. Предмет і метод мікроекономіки. Теорія граничної корисності та	2	-	10	Л: Предмет і метод мікроекономіки. Теорія граничної корисності та поведінки споживача ПЗ: Предмет, об'єкт і методи дисципліни. Основні поняття	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування

	поведінки споживача				мікроекономіки. Мета, завдання та особливості функціонування мікросистем в ринковій економіці. ПЗ: Потреби, блага, корисність. Поняття потреб. Класифікація економічних благ. Поняття корисності. Функція корисності. Споживчий вибір та бюджетне обмеження. Головні постулати теорії поведінки споживача.	
2	Тема 2. Аналіз поведінки споживача. Попит, пропозиція, їх взаємовідносини	-	-	10	Л: Аналіз поведінки споживача. Попит, пропозиція, їх взаємовідносини ПЗ: Споживацький вибір. Особливості споживацького попиту. Ефект приєднання до більшості, ефект сноба, ефект Веблена – збільшення попиту на більш дорогий товар. Неякісні блага та парадокс Гіффіна. Залежність попиту від доходу та цін. Крива «ціна - споживання». Крива «дохід споживання». Криві Енгеля. Визначення кривої індивідуального попиту. Ефекти доходу та заміщення. ПЗ: Попит і закон попиту. Поняття попиту. Закон попиту. Пояснення закону попиту з різних позицій. Аналіз змін в обсязі попиту та попиту в цілому. Поняття товарів - субститутів комплементарних товарів. Поняття кривої пропозиції. Крива пропозиції та вплив цінових і нецінових факторів. Еластичність пропозиції. Фактори, що впливають на еластичність пропозиції. Ринкова рівновага попиту і пропозиції.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
3	Тема 3. Мікроекономічна модель підприємства. Витрати і результати виробництва	2	-	10	Л: Мікроекономічна модель підприємства. Витрати і результати виробництва ПЗ: Особливості вивчення підприємства в дисципліні «Мікроекономіка». Схема виробничої системи: характеристика найважливіших параметрів, фактори виробництва, умови. ПЗ: Поняття виробничої функції, властивості. Витрати підприємства (економічні та бухгалтерські). Загальні, середні та граничні витрати. Доходи підприємства. Прибуток підприємства. Показники прибутковості виробництва. Крива однакового продукту – ізокванта. Карта ізоквант. Властивості ізокванти. Гранична норма	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування

					технологічного заміщення. Ізокошта та її властивості. Поняття ізокошти.	
4	Тема 4. Теорія ринкових структур	-	-	10	Л: Теорія ринкових структур ПЗ: Характерні риси ринку досконалої конкуренції. Ринковий попит фірм в умовах досконалої конкуренції. Процес максимізації прибутку. Мінімізація збитків фірми: «сукупний» і «граничний» Довгострокова рівновага фірми в умовах досконалої конкуренції. ПЗ: Суть монополії і її ознаки. Різновиди монополії: Відкриті, закриті, природні монополії. Довготривала рівновага фірми в умовах монополії. Монополістична конкуренція та її ознаки, що відрізняють її від чистої монополії та досконалої конкуренції. Суть та основні ознаки олігополії. Чисельність товаровиробників, показники конкуренції. Диференційованість продуктів. Основні причини існування олігополії. Умови, бар'єри для входження в олігополістичну галузь. Різноманітність олігополістичних структур.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
5	Тема 5. Макроекономіка як наука. Основні макроекономічні показники. Національне рахівництво	2	1	10	Л: Макроекономіка як наука. Основні макроекономічні показники. Національне рахівництво ПЗ: Предмет макроекономіки. Об'єкти та суб'єкти макроекономіки. Повна зайнятість та повний обсяг виробництва. Методологія макроекономіки. Етапи розвитку макроекономіки. Система національних рахунків. Інституційна одиниця та інституційний сектор в СНР. Валовий внутрішній продукт. Система національних рахунків як нормативна база макроекономічного рахівництва. ПЗ: Основні макроекономічні показники та їх характеристика.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
6	Тема 6. Методи вимірювання ВВП	2	1	10	Л: Методи вимірювання ВВП. Показники макроекономічної безпеки ПЗ: Методи вимірювання ВВП. ПЗ: Цінові індекси. Номінальний та реальний ВВП, дефлятор ВВП.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
7	Тема 7. Споживання, заощадження, інвестиції	-	1	10	Л: Споживання, заощадження, інвестиції ПЗ: Споживання та заощадження. Функція споживання та заощаджень. Недоходні фактори споживання та заощадження. Вплив	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування

					недоходних факторів на функції споживання та заощадження. Інвестиції. Крива сукупного попиту на інвестиції. Невідсоткові фактори, та фактори мінливості інвестицій (2)	
8	Тема 8. Інфляція. Безробіття та зайнятість	-	1	10	Л: Інфляція. Безробіття та зайнятість. ПЗ: Інфляція. Види інфляції. Економічні та соціальні наслідки інфляції. Антиінфляційна політика держави. Особливості інфляції в Україні. ПЗ: Зайнятість та безробіття. Причини безробіття. Види безробіття. Закон Артура Оукена. Ринок праці.	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
9	Тема 8. Фіскальна та монетарна політика держави	-	-	9	Л: Фіскальна та монетарна політика держави ПЗ: Сутність фінансів. Фінансова система. Податкова система. Крива Лаффера. Фіскальна політика держави ПЗ: Гроші, функції грошей. Грошова маса та грошові агрегати. Рівняння обігу. Попит та пропозиція на гроші. Інструменти монетарної політики. Політика «дорогих грошей». Політика «дешевих грошей». Монетарна політика в Україні	Н: аналітичні завдання. О: індивідуальне опитування
10	Модульна контрольна робота	-	-	4	Передбачає аналітичні завдання та тестування	
11	Домашня контрольна робота	-	-	15	ПР: Захист ДКР	О: індивідуальне опитування
Екзамен				30		
Всього		8	4	138		

Примітка: Л – лекції, ПЗ – практичні заняття, Н – навчальна діяльність, О – оцінювання.

6. Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти передбачає самостійне опрацювання додаткових матеріалів курсу, підготовку до практичних занять, проведення міні-досліджень, виконання творчих завдань, модульної контрольної роботи, написання індивідуального завдання / домашньої контрольної роботи та підготовку до складання екзамену. Обсяги часу на виконання самостійної роботи становить 138 год.

Вид самостійної роботи, обсяг годин на виконання

№ з/п	Обсяг годин	Вид самостійної роботи
1	2	3
1	89	Підготовка до аудиторних занять
2	4	Підготовка до виконання модульної контрольної роботи
3	15	Виконання індивідуального завдання в домашньої контрольної роботи
4	30	Підготовка до складання семестрового контролю у формі екзамен
Разом	138	

Основні завдання циклу практичних занять – систематизація, узагальнення та закріплення знань, набутих у процесі вивчення здобувачами вищої освіти лекційного матеріалу, опрацювання бібліографічних джерел основної, додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел. Практичні заняття спрямовані на засвоєння теоретичного матеріалу про основи функціонування мікро- та макроекономічних систем, розуміння сутності, функцій і значення економічного розвитку, дослідження механізмів взаємодії

економічних суб'єктів, ринкових структур і державного регулювання. Особлива увага приділяється аналізу мікроекономічних аспектів (споживчий вибір, виробництво, ціноутворення, функціонування ринків) та макроекономічних підходів (розрахунок ВВП, інфляції, зайнятості, оцінка рівня життя населення, планування розвитку економіки та зовнішньоекономічної діяльності) та інше.

Політика та контроль

7. Політика навчальної дисципліни (освітнього компонента)

Відвідування занять та поведінка на заняттях. Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється, однак, є рекомендованим, оскільки на них викладається теоретичний та практичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для найбільш ефективного освоєння дисципліни. Бали за присутність на лекціях та практичні заняття не додаються, але вагома частина рейтингу здобувача вищої освіти формується через активну участь на лекціях та виконання завдань, що даються на практичних заняттях. Тому пропуск лекцій та практикумів не дає можливість отримати здобувачу вищої освіти бали у семестровий рейтинг.

Заохочувальні та штрафні бали. Активність здобувача вищої освіти на заняттях, його готовність до дискусій та участь в обговоренні навчальних питань може бути оцінена заохочувальними балами на розсуд викладача.

Заохочувальні бали студент також може отримати за поглиблене вивчення окремих тем курсу, що може бути представлене у вигляді наукових тез, наукової статті, есе, презентації тощо; за участь у студентських олімпіадах та конкурсах наукових робіт згідно тематики курсу. Штрафні бали з дисципліни не передбачаються.

Захист індивідуального семестрового завдання передбачено у вигляді стислої доповіді за виконанням завданням, та відповідей на запитання. За форс-мажорних обставин, що зумовили нестачу часу, індивідуальне семестрове завдання зараховується за результатами представленої готової роботи та із урахуванням відповідей на запитання викладача щодо виконаної роботи, поставлених в індивідуальному порядку.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів. Здобувачі вищої освіти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та мають право оскаржити результати контрольних заходів, але обов'язково аргументовано, пояснивши з яким критерієм не погоджуються відповідно до оціночного листа та/або зауважень.

Академічна доброчесність. Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки. Норми етичної поведінки здобувачів вищої освіти і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Позааудиторні заняття. В межах вивчення навчальної дисципліни за бажанням здобувача вищої освіти передбачається участь в олімпіадах, конференціях, форумах, круглих столах, написанні статей тощо.

8. Види контролю та рейтингова система оцінювання результатів навчання (PCO)

Оцінювання передбачає застосування рейтингової системи другого типу згідно Положення про систему оцінювання результатів навчання в КПІ ім. Ігоря Сікорського (PCO-1) (<https://osvita.kpi.ua/node/37>). Максимальний сумарний рейтинг за курс – 100 балів, з них 60 балів складає стартовий рейтинг (RC) та 40 балів – екзамен (RE). Нижня межа позитивного оцінювання кожного контрольного заходу складає 60 % від його рейтингового балу. Стартовий рейтинг (протягом семестру) здобувача складається з балів, які він отримує за: виконання модульної контрольної роботи (МКР); виконання домашньої контрольної роботи (ДКР).

Контрольні заходи та критерії їх оцінювання

8.1. Поточний контроль (тах 60 балів)

Види контролю: відповіді на практичних заняттях, виконання теоретичних та практичних завдань, МКР, РР.

8.1.1. Модульна контрольна робота (тах 20 балів).

Модульна контрольна робота оцінюється в 20 балів за такими критеріями:

- «відмінно» – повна відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 18...20 балів;
- «добре» – достатньо повна відповідь (не менше 75 % потрібної інформації) або повна відповідь з незначними неточностями – 15...17 бали;
- «задовільно» – неповна відповідь (не менше 60 % потрібної інформації) та незначні помилки – 12...14

балів;

– «незадовільно» – відповідь не відповідає вимогам до «задовільно» – 0..11 балів.

Результат контрольного заходу для здобувача, який не з'явився на нього, оцінюється нульовим балом.

8.1.2. Домашня контрольна робота (має 40 балів).

Домашня контрольна робота оцінюється в 40 балів за такими критеріями:

- творчий підхід до розв'язання завдань та захист на занятті – 36..40 балів;
- роботу виконано з незначними неточностями та захищено на занятті – 30..35 балів;
- роботу виконано з певними недоліками та захищено на занятті – 24..29 балів;
- роботу не зараховано (завдання не виконане або є грубі помилки) – менше 23 балів.

8.2. Семестровий контроль (екзамен) (має 40 балів)

Умовою допуску до екзамену є отримання не менше 30 балів, причому обов'язковим критерієм є здача домашньої контрольної роботи не менше, ніж на 24 бали.

Екзаменаційний білет містить три завдання, які оцінюються у 40 балів: 2 теоретичних питання (по 10 балів) та 1 практичне завдання (20 балів).

Критерії оцінювання теоретичного питання:

- «відмінно» - студент дав повну змістовну відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 9..10 балів;
- «добре» - студент дав повну відповідь, але допустив окремі неточності (не менше 75 % потрібної інформації) – 8 балів;
- «задовільно» - студент дав не повну відповідь або допустив помилки (не менше 60 % потрібної інформації) – 6..7 балів;
- «незадовільно» - студент допустив суттєві помилки або не розкрив питання (робота не відповідає вимогам «достатньо» і питанням розкрито менше 60 % потрібної інформації або нерозкрито взагалі) – 0..5 балів.

Критерії оцінювання задачі:

- «відмінно» - студент дав повну змістовну відповідь (не менше 90 % потрібної інформації) – 18..20 балів;
- «добре» - студент дав повну відповідь, але допустив окремі неточності (не менше 75 % потрібної інформації) – 15..17 балів;
- «задовільно» - студент дав не повну відповідь або допустив помилки (не менше 60 % потрібної інформації) – 12..13 балів;
- «незадовільно» - студент допустив суттєві помилки або не розкрив питання (робота не відповідає вимогам «достатньо» і питанням розкрито менше 60 % потрібної інформації або нерозкрито взагалі) – 0..11 балів.

Максимальний бал за курс – 100 балів.

Згідно Регламенту проведення семестрового контролю в дистанційному режимі КПІ ім. Ігоря Сікорського <https://osvita.kpi.ua/node/148>: за рішенням кафедри для окремих освітніх компонентів, для яких семестровий контроль передбачений у формі екзамену, у разі, якщо заходи поточного контролю дозволяють однозначно визначити рівень набуття передбачених навчальною програмою компетентностей, допускається виставлення підсумкової оцінки за екзамен шляхом пропорційного перерахунку семестрових оцінок у підсумкову оцінку «автоматом» за 100-бальною шкалою, але у цьому разі обов'язковим залишається виконання здобувачем умов допуску до екзамену.

Розрахунок шкали (R) рейтингу

Рейтингова шкала з дисципліни складає:

$$R = RC + RE = 50 + 50 = 100 \text{ балів.}$$

Максимальна сума балів стартового рейтингу дорівнює 50:

$$RC = 10 + 40 = 50 \text{ балів.}$$

Таблиця відповідності рейтингових балів (R) оцінкам за університетською шкалою:

Кількість балів (R)	Оцінка
100-95	Відмінно
94-85	Дуже добре
84-75	Добре
74-65	Задовільно
64-60	Достатньо
Менше 60	Незадовільно
Не виконані умови допуску (менше 40 балів)	Не допущено

9. Додаткова інформація з дисципліни (освітнього компонента)

У рейтинг здобувача можуть бути зараховані сертифікати проходження очних або дистанційних курсів за тематикою курсу на платформах Prometheus та Coursera.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Складено доцентом кафедри економіки і підприємництва, к.е.н., доцент, Костюнік О.В.

Ухвалено кафедрою економіки і підприємництва (протокол № 22 від 18.06.2024 р.)

Погоджено Методичною комісією факультету менеджменту та маркетингу (протокол № 10 від 24.06. 2024р.)